

**TŮNĚ
A HLUBINY**

str. 55

**UŽ JSTE ČETLI
ZVLÁŠTNÍ PŘÍLOHU?**

HLEDEJTE V NÁRODNÍM DŮMĚ!

**ROZHOVOR S Z. JOSKOVOU,
Š. ŠTEMBERGOVOU A
S. PAVELKOVOU**

STR. 64

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 4

úterý - 18. června 2002

TRUTNOV

VODA NA MLÝN

Co vám v Deníku Dětské scény chybí?

Chybí mi nudné články, stylistické chyby, nezajímavé rozhovory, hloupé recenze a hrozná redakce. To všechno totiž marně hledám a nenacházím!!

Pečovatelka Maruška

Nemám pocit, že by mi něco scházelo. Snad jen přemýšlím o otázce zveřejňování předloh inscenací dopředu (rubrika Prameny). Někdy se tím možná zbytečně vyzradí to, co by divákům mělo odhalit představení.

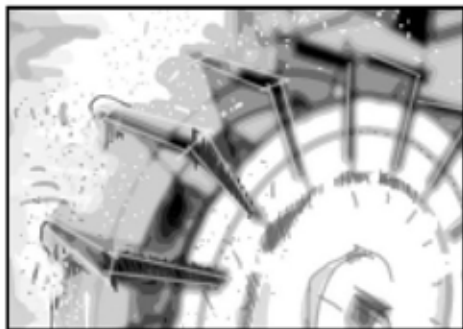
Radek Marušák

Nic. Připadá mi maximálně nabitý a využitý.

Yvona Čermáková

Větší písmenka!!!

Michal V.

BYSTRINY A PĚREJE

Tiskařský šotek ve včerejším vydání Deníku Dětské scény omylem schoval část textu za fotografií. Proto otiskujeme celý článek ještě jednou.

Diskusní klub pro doprovod recitátorů III. a IV. kategorie

V místnosti se dřevěným stropem v budově SLŠ se sešlo s Martinou Longinovou tentokrát jen šest osob, pět dam a redaktor DS. Důvodem k tak malé účasti mohlo být (jak pravila Martina) to, že jsou všichni předebratováni. V našem úzkém kruhu se ale sešli sami „skalní“, všichni měli poznámky k jednotlivým výstupům, a to způsobilo, že celý rozbor měl spád a byl velmi zajímavý. Vracet se k rozborům jednotlivých výstupů, textů a k hodnocení interpretů by asi nebylo příliš funkční, a tak se opět zaměřím jen na některé výroky, postřehy a nejčastěji zmiňovaná témata.

Předně se hovořilo o tom, že hranice dětského věku se posouvá níž a že většina interpretů IV. kategorie (s výjimkou dvou až tří) byla schopna sdělovat své myšlenky a názory velmi dobře, objevoval se poměrně malý počet chyb, vystoupení byla hodnocena jako vyzrálá a na vysoké úrovni. V kladném slova smyslu byl vyzdvížen fakt, že někteří interpreti měnili na poslední chvíli text, a tak prokazovali, že jsou schopni zvážít, který z připravených textů se jim bude v danou chvíli lépe říkat. Také se v této souvislosti hovořilo o tom, že doporučení krajských lektorských sborů o výběru textu pro Dětskou scénu v Trutnově jsou „jen“ doporučení, která musí interpret se svým vedoucím zvážít. Jen ve zcela výjimečných případech se hovořilo o problematickém dramaturgickém výběru, ale častěji diskutující doporučovali zkrácení některých obsáhlejších textů. Velmi zajímavý byl postřeh, že velmi účinným nástrojem pro rozpoznání pravdivosti sdělení je vést interpretu k tomu, aby své texty přednášeli před svými vrstevníky, jejichž reakce jsou velmi hodnotnou zpětnou vazbou. Některým interpretům bylo „vytknuto“, že se ještě nenaučili pracovat s reakcemi diváků, především se smíchem. Diskutována byla i situace, kdy interpret uvedl název a jméno autora na závěr svého vystoupení, přítomní se shodli, že ačkoliv název nese jisté poselství a je jistě pečlivě vybrán autorem, může se záměr odložit jej na závěr výstupu někdy vyplatit. Na hodnocení některých vystoupení VI. kategorie se přítomní nedokázali zcela shodnout, ale shodu našli v přesvědčení, že i to je v pořádku, protože vnímání každého z nás je odlišné.

Diskuse byla ukončena kvapně a všichni se neorganizovaně rozběhli směrem ke kinu Vesmír, kde pokračoval další program Dětské scény.

Zdeněk Remorkér

Mohlo by tam být více fotek recitátorů – hlavně ze 4. kategorie. Třeba by mohla vyjít zvláštní příloha s jejich fotkami. A moc se mi líbí recenze paní Machkové (rubrika Povodí) pro její objektivnost.

Veronika Lisalová

Nic. Je čtivý, skvělý, plný zajímavých názorů. Každý den se na něj těším.

Honza Karafa

Seznam hospod otevřených i v nedělních nočních pozdních hodinách. Ale jinak se mi líbí.

Irina Ulrychová

Myslím, že je v něm všechno – soubory, představení, diskuse, dětská část, vnitřní odlehčení... Možná někomu bude scházet, jak dneska hrála Brazílie.

Pepa Brůček

BYSTRINY A PĚREJE

Seminář DD – Setkání mezi literaturou, divadlem a výtvarnou výchovou, lektor: Bohumila Plesníková

Aneb Barevné proudy v ponorce

Dětskou dílnu D můžete najít v Domě dětí, který je skryt uvnitř velké základní školy. Sama klubovna je prostorem zvláštním. Ne zcela pravidelný půdorys, malá okénka, šedý koberec, šedé židličky, chtělo by se říci: strohá neutralita. Jenomže ta neutralita tam nesedí. Nevýhodou je malé množství světla, a proto je nutno přisvítit zářivkami i v dopoledních letních hodinách. Okny je vidět ven na zelený trávník a keře, jen je to vše nějak daleko. Proto ta asociace ponorky. A navíc. Ponorka má tu moc se nořit do hloubek nevidaných...

O půl deváté ráno se v šedé ponorce vylouplo 12 potápěčů ze tří divadelních ostrovů. Na ponorce velí Miluška Plesníková. Ta na nic nečekala a započala seznamování. Po chvíli se všichni potápěči znali jmény a šedá ponorka počala blednout. Co se vám vybaví, když se řekne barva? Potápěčům slova jako radost, duha, fixy, vír... A neobvyklé barvy znáte? Jaká je purpurová? Co je indigo? Klidně se obraťte na potápěče, mají to v malíčku. Můžeme barvám přisoudit některé lidské vlastnosti? Neprozradím, ale potápěči - však víte...

Potápěči se rozdělili do dvou týmů a každý z nich dostal velkou čtvrtku s barevnými kolečky a vlatnostmi. Hledali k barvám přívlastky. A tak už vím, že černá je smutná i zlá, hrubá a nepřístupná. Žlutá zářivá a kyselá. Světle modrá je...jen si to zkuste sami!

Dál potápěči svorně hledají, jaké asociace názvy barev vyvolávají. Červená je oheň a krev a rtěnka a kameol. Šedá je myš a kámen a mrak a silnice a pytel a popel... Hrajte si dál.

Po špičkách se prostorem ponorky pohybují básničky D. Fischerové inspirované barvami.

*Modrá
je zticha
Ta nepospíchá
Nebe se smíchá
s podvečerem*

*A ticho pluje
modrým šerem
Svět sotva dýchá
svět sotva dýchá*

Potápěči pak leží. Poslouchají klavírní skladby Z. Vřešťála. Jmenují se po barvách, proč asi? Když se potápěči vrátili ze světa hudby zpět na ponorky, vyprávěli o zákoutích, která jim hudba nabídl. A nakonec jim byla zjevena jména skladeb – to překvapení! Modrá, červená, žlutá. Nevěříte?

Po krátké přestávce se potápěči více rozběhli po celé ponorce. Představovali si barevné světy a vydali se do nich na procházku, na loudanou i na běhanou. Ozvučili svoje představy.

Na neutrální půdě získali další informace o tom, co barvy znamenaly v různých civilizacích. Jaký měly význam v různých kulturách.

Přišla též chvíle, kdy se potápěči museli rozhodnout, ve kterém světě ze tří navržených chtějí ještě zůstat a poznat ho více. Rozhodování netrvalo dlouho. Každý pak sám vytvořil z různých druhů papírů kousek svého světa. Jak? Střiháním, trháním, lepením, mačkáním... Jak kdo chtěl.

Byla i vemisáž. Krásná. Škoda, že jste tam nebyli. Chcete vědět alespoň názvy vystavovaných objektů? Sladká zahrada v červeném podání. Tajemství modrého světa. Holé a opeřené kuře ve žluté zahradě. Líbí?

„Byl jednou jeden svět a ten byl žlutý. Byl jednou jeden svět a ten byl červený. Byl jednou jeden svět a ten byl modrý. A byla jedna holčička a jmenovala se Barborka.“ Znáte? D. Mrázková a Neposlušná Barborka. Potápěči se změnili v geografy. Rozdělili si velké území na papíře. Ti ze žlutého světa tvořili mapu svého světa, modří a červení takéž. Vodové barvy byly smíchány do nejrůznějších odstínů jednobarevných světů. A ponorka? Barevněla.

Potápěči přiložili své mapy k sobě. Přesně podle hranic. Představili vstupní brány do svého světa. Do červeného se mohlo kudykoliv, do žlutého lesem, do modrého cestou. Stejně jako Barborka vstoupili i do jiných světů – štětcem ve vodě namočeným. Už tušíte? Ale ano, na modro – červené hranici se zrodila fialová barva. Na žluto – modré hranici se nesmíle rozlévala zelená. Na žluto – červené hranici probleskovala...ale ano, však vy víte dobře která.

Tím byla proměna šedé ponorky v barevný pestrý svět zakončena.

kosatnice Iva

Z TŮNÍ A HLUBIN

**Rozhovor s Miluškou Plesnikovou,
kormidelnicí ponorky DD**
■ Jakou vodu máš ráda?

Čistou, protože ta je k něčemu.

■ Jaké barvy má tvoje voda?

Odstíny modré a zelené.

■ Jak bys svoji dílnu představila někomu, kdo se na ni teprve chystá?

Příběhy barev v našem smyslovém světě. Působení barev.

■ Jakou barvu máš nejraději?

Modrozelenou, protože to je barva bláznů a to já určitě jsem.

■ Jakou barvu mělo pro tebe dnešní dopoledne?

Nejdříve šedou a pak se barvy přidávaly do jasnější podoby.

■ Myslíš si, že měl interiér této místnosti vliv na práci v dílně?

Určitě. Ale je to dobře. Ta tlumenost způsobuje, že se dětem do barev více chce a práce pak v prostoru více vyniknou.

■ Co se podle tebe dětem na barvách nejvíce líbí?

Jejich přítomnost a živost a když se na ně upře pozornost, jejich vnímání se rozšíří a barvy začnou k dětem víc promlouvat. Víc je pak obohacují, začnou si jich víc všimnout.

Kosatnice Iva

Z TŮNÍ A HLUBIN

Rozhovor s Ladislavou Košíkovou
■ Jaká byla vaše cesta k pohybu?

Jako malá jsem tancovala mezi pampeliškami na zahradě....., věnovala jsem se tanci v souboru Hradišťan, a tam jsem poznávala lidovou kulturu, hry a první pocity z pohybu. Lidový tanec je u nás prioritou. Potom jsem se stala choreografkou Hradišťanů, vystudovala na JAMU taneční umění a postupně jsem pronikala do podstaty lidových rituálů a archetypů.

■ Jak se vám pracuje s touto skupinou seminaristů, liší se v něčem od ostatních, které jste již vedla?

Spolupracuje se nám velmi dobře, jsou vstřícní. Důležitá je atmosféra, aby se vnímali, vzájemný kontakt se nám vydařil. Je zde hodně studentů KVD DAMU a vedu je k tomu, aby se sami podíleli na vytváření celého semináře. Požádali mne, abychom se více věnovali průpravným cvičením, aby se z té snůšky etud sami mohli dopracovat k samostatné tvorbě.

■ Co je podstatou, nezákladnější charakteristikou celého semináře?

Vždy zdůrazňuji, že tělo je jako hudební nástroj, musíte se nejdříve naučit - jak jej naladit, jak vytvořit tón - rozvíjet pohybové dovednosti bez poznání vlastního těla nejde. Vše je založeno na improvizaci, stejně jako původní lidové tance. Cestou, jak uchovat folklór, je bohatit jej o výrazové prostředky, které nabízí současné umění.

■ Jak bude seminář pokračovat a kam chcete vaši práci dovést?

Budeme se i nadále učit vnímat sebe, ale i své okolí, přenášet pocity ze světa, který nás obklopuje, do pohybu, pronikat do podstaty předmětů a nacházet krásu v přírodě, naslouchat lidem a vnímat vším, celým tělem. Po dobrém zvládnutí průpravných cvičení využijeme těchto znalostí a budeme se pokoušet o tvar. Půjdeme do přírody a pokusíme se ji pohybem přenést do této sterilní místnosti, možná nám tady vyrostou pampelišky a já mezi nimi budu moci opět tančit.

■ Co vám osobně tato práce přináší?

Dílny pro seminaristy vedu velmi ráda, obohacuje mě to a přináší inspiraci, nápady a podněty do další práce. Člověk si v praxi ověří, co lze, co je reálné.

■ Jakou máte ráda vodu?

Prameny vody čisté.....

Vzkaz od seminaristů: *Dílnu můžeme jen doporučit, lektorka je tanečnice a my se cítíme jako neméně dobří tanečníci, užíváme si, nezáleží na zkušenostech. Všechno nás bolí, ale těšíme se vždy na novou lekci, nenudíme se!*

Zdeněk remorkér

BYSTRINY A PĚŘEJE

Cesta k pohybovému tvaru

Cesta....., zjevně přicházím do rozdělané práce, všech dvanáct seminaristů již prošlo společně určitou část cesty, zdá se, že si mne ani nikdo nevšiml, každý je zabrán do činností, které se zaujetím připravila vedoucí semináře Ladislava Košíková. Její nadšení pro věc je zjevně nakažlivé, všichni jsou soustředění, nikdo zbytečně nepřemýšlí, nechávají se vést, důvěřují. Úvodní uvolnění na zemi se postupně proměňuje, rozkrývá se přede mnou scénérie, kterou bych v této strohé místnosti nečekal. Hudba podmalovává a dokresluje pohyb všech seminaristů, kteří jsou jemně, ale srozumitelně vedeni pokyny své lektorky k tomu, aby se jejich pohybový projev rozvíjel na základě momentálních pocitů a nálady, aby gradoval a dynamicky se proměňoval. Pohybová improvizace se přetavuje, její legátová forma se postupně proměňuje ve staccatovou, seminaristé ovládají prostor, vztahují se k němu, nejprve každý sám a posléze ve skupině. Vše pomalu ustává a seminaristé (nyní již tanečníci) usedají do kruhu k debatě o uplynulém tříčtvrtěhodinovce. Hodnotí posun ve své práci, ve vnímání prostoru a tělového napětí, práci s dynamikou pohybu a spontánnost své improvizace.

Tvar....., tedy o žádný tvar se ještě nejedná, nikdo se o nic podobného nesnaží, dokonce se zdá, že prozatím ke tvaru ani nesměřují. Následují další a další průpravná cvičení, která rozšiřují a prohlubují dosavadní zkušenost s pohybem jako nástrojem sebevyjádření. V další hodině se seminaristé seznamují se zvládnutím skupinové dynamiky, a to opět ve vztahu k prostoru. Postupným nabalováním postav vznikají živé obrazy, z nichž se seminaristé snaží vyčíst vše, co tyto výjevy naplňují. Nejde o vnějšíkový popis, ale o vyjádření vnitřního pocitu a napětí. Složení skupin se obměňuje, poslední cvičení je známé hnětení hlíny a jiných materiálů, vznikají obdivuhodné tvary.....a útvary.

Přestávka....., po ní se všichni odeberáme do přírody, ještě neuschla tráva, bosé nohy, vyjevení kolemjdoucí. („To bude asi to tai-chi,“ pravila dáma v klobouku paní s kolem.) Cvičení, která následují, čerpají z těch předchozích, jen s tím rozdílem, že jejich cílem je vytvoření již postrádaného tvaru. Pohybové kreace mají čerpat motivy z přírody kolem nás - strom, tráva, květ.... pro někoho možná ještě poněkud neučesaný, ale přece jen tvar. Vznikají kompozice složené z motivů, které do skupiny přinesli jednotlivci, je třeba se naučit přesně převzít pohyb, gesto, napětí i dynamiku, ozvučit jednotlivé části a složit je v jeden celek. Někteří se svěřili, že se jim, díky snaze o věrné napodobení a technické zvládnutí pohybu, vytráčí radost a obsah. Zkouší znovu a znovu, znovu nacházejí cestu k pohybovému tvaru.

Zdeněk remorkér

Učebnice

NEZÁVISLÝ VODNÍ, PODVODNÍ, PŘÍVODNÍ A NÁVODNÍ LIST NEDOSPĚLÝCH ÚČASTNÍKŮ DĚTSKÉ SCÉNY
ČÍSLO - IV ÚTERÝ - 18. ČERVNA 2002

PŘED SEŠUPEM

(o souborech, které teprve uvidíte)

SLUNÍČKO: ŠKOLA ROKU 1902

Co pro mne znamená Sluníčko?

- velmi zajímavý kroužek
- zábavný kroužek recitace a divadla
- Sluníčko pro mě znamená zábavu při zkoušení představení
- Sluníčko je pro mě odpočínutí od všech zbytečných starostí
- znamená pro mne pohodu a přátelství
- Sluníčko je pro mě jako jasné kamarádství v kolektivu
- máme to dobře vymyšlené a dobře sehrané
- nové kamarádky, inspirace, legrace, fikanky

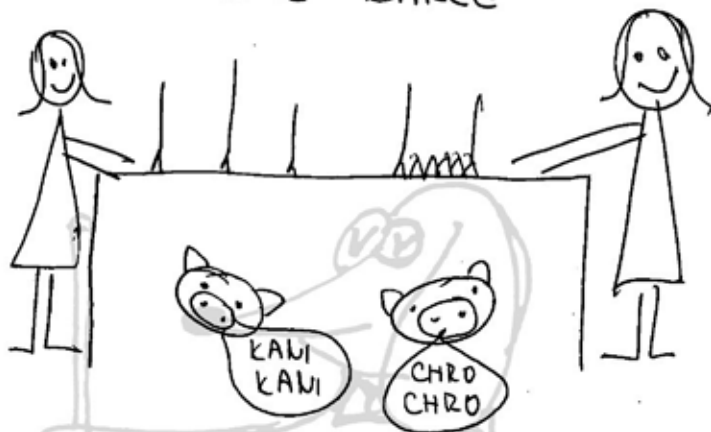
Zapsalo Sluníčko

KDYBY BYL
KANTOR PES
KANTORKO PES
BYLA BY PSŮ PSŮ,
PSŮ PLNÍČKA
VES.

TAK CO?: O LAKOMÉ BARCE

O LAKOMÉ BARCE

PETR ŠMÍD: CESTUJÍCÍ VE VLAKU

Nudíte se??
Jděte se podívat na Cestujícího
ve vlaku.

Cestuje jen pro vás.

hraje: Petr Šmíd

PŘED SEŠUPEM

(o souborech, které teprve uvidíte)

DOHRÁLI JSME: NAŠE DIVÁ BÁRA

Naša divá Bára

Je to pravda lebo ne,
to, že každý dostane,
co si zaslúží...

..Lesli si myslíte,
že si to zaslúžite,
tož doňdžte a čujte

V úterý odpoledne v kině VESMÍR

Naša divá Bára

Hanka není Božena,
paragryja paragra,
provdala se bez věna,
paragryja paragra.

Dostala nás, ~~chudina~~ chudina,
paragryja paragra,

Co jí zbývá, když nás má,
dyjadyja dyjada,
no nic, jdem na večerů,
dyjadyja pápápá...

SPLÁCHNUTO

K dílně Improvizace: V téhle dílně se Hanka (lektorka) věnuje tomu, abychom uměli vyřešit trapné situace. Taky je to velmi zábavné. V dílně byla příjemná a tvůrčí atmosféra. Dík.

Pádlo 12

K dílně Pohybovka a klauniáda: Myslím si, že je tahle dílna spíš pro mladší děti. I přesto mě to tam bavilo a o pohyb nebyla nouze!

Bublina 11

Představení Určitě jste o něm slyšeli: Krásně vymyšlené přesuvy scén, moc se mi líbilo, jakou technikou byla scéna namalovaná. Soubor si vybral originální příběh, má výbornou artikulaci. Krásně ztvárněné nebe a naoko lhostejný bůh tomu dodal šťávu.

Krabík

Literárně-výtvarná dílna pro děti: Líbilo se nám tam. Dobrá vedoucí, trochu hektická. Pracovali jsme s barvami (modrá, žlutá a červená) a s hudbou, celkem nás to bavilo. Byli jsme rádi, že jsme si tuto dílnu vybrali a napříště se chystáme do hudby.

Ahoj Ráček+Trojzubík

Představení Čtvrté přikázání: Pěkné, srozumitelný děj. Herci ho velmi prožívali. Děti nebylo chvílemi rozumět. Dobře udělané protiklady. Trošku smutné, někteří i brečeli. Jinak není co dodat, snažte se takhle dále.

Ráček a Trojzubík

Představení Naslouchej: Tohle se nám líbilo nejvíce ze všech představení. Prostě to bylo super, není co dodat.

Krabík, Ráček a Trojzubík

KOLOBĚH VODY V PŘÍRODĚ

SOUBOR HOP-HOP

ZKAPALNĚNÍ

„PEČOVATELKY“ M. D.

Kdybych byla voda, byla bych:

1. Kostkou ledu, protože mě děsně zajímá, jaký pocity má kostka, když roztává. NEBO
2. Slzou štěstí, protože kdo jinej by měl bejt šťastnější než slza štěstí. NEBO
3. Dešťovou kapkou, protože mě strašně baví klouzat se po deštníku.

Zapsal ???

PŘEDSTAVUJEME
SVÉ PLAVČICE

IRENU KONÝVKOVOU, UČITELKU ZUŠ
OSTROV

Irena Konývková
rena Konývková
ena Konývková
na Konývková
a Konývková
Konývková
onyvková
nyvková
yvková
vková
ková
ová
vá
á

"TAK CO?!" - VÍTE JAK SE JMENUJE
NAŠE ŽANÍ UČITELKA A JAKÁ ULASTNĚ
JE???

HUMORNÁ
ROZŽAŘENÁ
USMĚVAVÁ
NĀPĀDITĀ
UŽĀSNĀ
PRĪMA

ROMANU HLUBOČKOVOU,
UČITELKU ZUŠ
CHLUMEC NAD CIDLINOU

*
POHODOVÁ
SLUMIČKOVÁ
NAUČI-NĀS
BOŽSKĀ
NA-U-UŽ-NĀS-NĪC-NĒNĀPADLO
PEČLIVĀ
KREATIVNĪ
NEUDOLATELNĀ
ROZVAŽENĀ
ŠĀSTNĀ, ŽĒ-NĀS-MĀ

PSÁNO PÁDLEM

TRUTNOV POD VODOU

Tam tečou všechny ty potoky souborů
Tam plují herecky nadané ryby
Tam prší každý den tisíce nápadů
Rybáři říkají klady i chyby

Když přijde odliv, tak odhrne oponu
Soubory v akváriu zpívají, hrají
Smutek je neplavec, proto zde utonul
V trutnovském kraji jsou všichni jak v ráji

Vezmi si pláštěnku, občas tu prší
Kritická přehánka nedá ti spát
Musíš mít, člověče, jen kůži hroší
Aby ses kritice dovedl smát

Maruška

STÁHLI JSME POD HLADINU

PANÍ JIŘINU LHOTSKOU, PŘEDSEDKYNI
LEKTORSKÉHO SBORU

My: Co všechno si představujete pod slovem
divadlo?

J. L.: Vše, na co se dá dívat a zůstat udiven.

My: Ke které vodě byste chtěla jet?

J. L.: K jakémukoli jihočeskému rybníku, kde
bude málo komárů a teplá voda.

J. L.: Každý se mi líbí, když věřím hercům, že
to, co mi říkají, je pravda.

My: Kdybyste si na tomhle světě měla vybrat
věc, kterou máte nejraději, co by to bylo?

J. L.: Moje děti a můj manžel.

My: Co byste chtěla vzkázat všem, co se na
Dětské scéně podílejí?

J. L.: Jestli vám náhodou ještě nikdo
nepoděkoval, tak moc, moc děkuju.

My: Jaký divadelní žánr se vám líbí?

Zapsaly Chobotničky

PO VYNOŘENÍ

Generální zkouška pro veřejnost dopadla
dobře. Teď máme velikou brečku, protože
se blíží vystoupení před publikem.
Vystoupení nakonec dopadlo skvěle. Už
to máme za sebou jsme rádi, že
jeme tam mohli být

Anna Hrubáková

VZKAZY Z LAHVE

Město Trutnov
Městský úřad

Město Trutnov
Slovenská ulice 541, 541 01 Trutnov, tel.: 049618 111, e-mail: mesto@trutnov.cz, www.trutnov.cz
Turistické informační centrum
Královská ulice 72, 541 01 Trutnov, tel./fax: 049618 245, e-mail: vstupy@trutnov.cz

NE ODOBNE SE TO
LIBI AZ NA VIMKY
KTER USEM NEPOCHO

PILI zadit
tam
jime
Mesto Trutnov

nejvíce se mi líbil
Soubor Holky na sa-
bitě a Paulka s přáteli:
Metoda dr. Těra a pro-
fesor Těra. Tak se jim
jim, že nem doktor, měl
hezke vlasj. a vše to
měli nádherné.
Ania Šterníček -!

NE SE
LIBILU
HO- KY
NA ZAPYTI

Mila' Erno,
děkujeme za umění a láhavi přídla
reie. Zda se, že je naše mlada
gato ivoy. jednáci, kaku in
to jeste dloab vybrni.
Ivay Horni-Dolci

MĚSTO TRUTNOV
TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM
Královská ulice 72, 541 01 Trutnov, tel./fax: 049618 245, e-mail: vstupy@trutnov.cz

vojto Dvořáku,
jji vstina vy
hled -
Šterníček

Z... se pes -
... ceny
... se po ...
... pes
... není
... nem pro ...
... rapa
... doufám
... představení
... ane
... se lapce ...

■ Klokot vody na soutoku:

Úžasná je jejich schopnost zastoupit se i v hraní na hudební nástroje.

Pointa 3. pohádky by mohla být vygradovanější – po tom všem, co podniknou, aby si mohli zahrát hokej, je to pak trochu málo.

Co je to rufrutrák?

Předloha patří mezi často vybrané, přestože není žádný zázrak. Vypadá trochu jako kanava na vyšívání a kluci ji nádherně vyšili.

Jaká je samostatnost kluků při vzniku inscenace?

Vedoucí: je to tvůrčí činnost. Nemůžu říct, kdo přišel s jakým nápadem. Něco přinesu já, něco oni, pak se to nějak změní. Je to proces vzájemné inspirace.

potápka Petra

ČERENÍ

Je horké letní odpoledne a vody nívké uvítaly i dnes účastníky dětského diskusního klubu s plným vědomím, že tentokrát by jejich škunery (ZUŠ Jindřichův Hradec, Lannovka z DDM České Budějovice a HOP-HOP z ostrovské ZUŠ) mnohem radši zavítaly do vod neimaginárních.

Opodál usíná sám Pánbůh (neměl to s tím Pedrem vůbec jednoduché...) a náladoměry hodnotící dnešní vystoupení se brzy vyšplhají sympaticky vysoko. A jak to vypadalo konkrétně?

ZUŠ Jindřichův Hradec: Určitě jste o něm slyšeli

Divácké asociace: skvělá posouvací scéna, sranda, sv. Petr, no nebe, bezstarostnej bůh, počasí, křídla, překlápění kulis, zlatočervený klobouk, kříž, Texas, zloděj

Soubor kladně hodnotil zejména zdařilejší odpolední představení a podrobně vyprávěl o své improvizaci metodě, již vznikaly některé části scénáře. („Každej... co kecnu, to se dalo do scénáře, když to bylo dobrý...“) A co že se líbilo divákům? Bůh se slamákem, a že vypadal trochu jako nalitej, otvírání dveří, čištění zubů, počasí.

Lannovka: Čtvrté přikázání aneb obrazy z dětství

Také Lannovce se hrálo mnohem lépe odpoledne: „Zdalo se mi, jako by v tom sále (dopoledne) nikdo nebyl. Neměli jsme odezvu...“

Divácké postřehy: Já jim to docela věřila, že by se to mohlo stát. Hodně to na mě hodilo. Depresi. Já bych to nechtěla zažít. Já bych řekla, že to bylo až strašně moc negativní. Mělo to být mírnější. Herci musí mít dost silný nervy. Já bych nechtěla hrát ty role, ...že bych to asi neunesla. Mě by to zajímalo, to téma. Podle mě tam mohla být gradace. Já bych to tak nechal (o míře vyjádřené agresivity).

A soubor: Nám se to líbilo (o textu), bylo to až moc šokující... Hodně jsme si povídali o významech vět... My jsme nechtěli pohádku, na kterou lidi jdou, a pak na ni zapomenou.

HOP-HOP ZUŠ Ostrov: Naslouchej

Také poslednímu souboru dnešního bloku se odpoledne hrálo velmi dobře, na což poukázal i téměř 100% náladoměr v diváckých řadách.

Divácké asociace: Jídlo pro kapra, led, zima, hudba, topící se hokejisti, Vánoce, voda, mráz, jedle, úspěch, sranda, máma, skvělé jen se 3 herci, červený pták, mráz samec, U vody je báječné..., celková atmosféra, jelen, ozdoby na stromku, ruf ruf (traktor), hokej.

Závěr patřil otázce, zda je těžší udělat představení vážné, nebo srandovní. Účastníci diskuse bez dlouhých debat odpověděli téměř jednohlasně: „Obojí.“

Podvečerní diskusi sledovala, s účastníky se pubertálně smála a zprávu napsala Klára vodoměrka

KRUHY NA VODĚ**POVODÍ****nezávislá recenze na představení**

Třetí den přehlídky přinesl rozdíly, otázky a dokonce rozpory v pohledu na meze, funkce a zacílení dětského divadla. Otázky, které je podle mého názoru třeba zformulovat a začít zodpovídat, jak v diskusích, tak na jevišti.

Začnu tím, co není problematické a ve své podstatě, ale jen v provedení a jeho jednotlivostech, a čím také začínal blok představení - dramatisací jedné z „Velice amerických pohádek“ Pavla Šruta, se kterou pod názvem „Určitě jste o něm slyšeli“ přijel soubor ZUŠ v Jindřichově Hradci. Zuzana Jirsová s Radkem Marušákem styl inscenace předurčili naivistickou výpravou i gagem s jejím přemístováním. V projevu dětí ale jakoby se humor tu a tam vytrácel nevyrazností slovního projevu, jeho malou srozumitelností a zúčastněností. Mnohé pauzy byly bez napětí a vztahů, čímž utlumovaly zájem a účast diváka, v některých skupinových scénách chybělo konkrétně zacílené jednání a viděli jsme v nich jen neurčitou posunčinu: bezradné postřekování andělů v bouře nad Berlínem, hledání Pedra v nebi, nahrazené jen bezcílným popocházením po jevišti. To jsou dva nejnápadnější příklady, ale v celé inscenaci by se drobných neurčitostí a jistě nezúčastněností jak představitelů sólových rolí, tak členů andělského komparsu, dalo najít víc. Myslím si, že problém vězí v předloze, jak už to tak často bývá. Šrutovy pohádky jsou velmi přesně a promyšleně vybudované, mají svůj temporytmus a mnohé (a tato k nim patří) jsou v základu anekdotou s groteskními prvky. Ani anekdota, ani groteska nesnesou mírné, volné tempo, nepřesné zpracování, nelze je dost dobře řešit skrze spontánní aktivity, které jednou vyjdou tak a po druhé onak. Vyžadují stylizaci, přesnou výstavbu, přesné vypracování a umístění gagu, přesnou práci se slovem a situací. Právě pro svou přesnou vybudovanost jsou čtenářsky vděčné i lákavé pro dramatisátory – ale právě tady vězí jejich čertovo kopýtko pro autora inscenace i děti v ní vystupující.

Závěrečné představení bloku – inscenace „Naslouchej“ souboru Hop-hop ze ZUŠ Ostrov nad Ohří – je z tétož rodu, ale inscenace Ireny Konývkové byla naopak přesně vybudovaná, vypointovaná, a proto také přesně vnímaná divákem. Předloha Zbyřka Malinského na rozdíl od Šrutových pohádek patří spíše k literárnímu průměru až podprůměru a inscenací je originálně zpracována a povýšena – není to poprvé, kdy se mi vkrádá podezření, jestli slabší literatura nedává inscenátorům více prostoru a možností, třeba i více podnětů k dotažení a domýšlení, a tedy i k větší jevištní invenci, než mnohá díla skvělá a špičková. Ostatně – Irena Konývková takto postupovala už párkrát v minulosti a nechci spekulovat, nakolik vědomě.

O divadelnosti inscenace svědčí i to, že je těžko pouhými slovy popsateľné, v čem její účinnost spočívala, a to nejen proto, že popis by byl několikanásobně delší než to, co je popisováno. Přesné vybudování situací, přesný projev tří chlapců (čistě chlapecký soubor!), jejich plná zúčastněnost na akcích - a doslova duchaplnost (= naplněnost duchem) projevu chlapců. Ale jedna věc je myslím popsateľná: situace, kdy tatínek přinese domů vánoční stromek a jeho představitel přestupuje z role otce do role matky a zpět, vede sám se sebou dialog a ještě má kontakt se stromkem. Obecně

poučení: jeden herec může být v akci sám, bez fyzického partnera, a přesto může být v situaci a ve vztazích – zatímco v semilském představení předchozího dne sólisté zůstávali jen sólisty, neboť neměli ani pomyslného partnera, tedy ani vztah a situaci.

Dostávám se k nejkontroverznějším představení dne – ke „Čtvrtému přikázání“ dánského dramatika Michaela Ramlose, hraného budějovickým souborem Lannovka. Músím předeslat, že jsem inscenaci přijala a že jsem stoupencem toho, aby dětské soubory hrály také vážné i nejvážnější náměty a témata. V úvodní scéně hry, určené dětským divákům, jsou texty představujících se herců, které z jeviště nezazněly, ale ráda bych je citovala: „A: Ve skutečnosti by tohle divadlo mělo být pro děti zakázáno. C: Protože je hrůzostrašné. D: Ale skutečnost – ta skutečná skutečnost – je daleko hrůzostrašnější než divadlo. B: A skutečnost nemůžeme dětem zakázat. D: I když by to bylo někdy nejlepší.“ To jsou věci, které si skandinávští autoři, píšíci pro děti, přiznávají častěji, než my. Ale realita opravdu je pro mnoho dětí velmi drsná, a zavírat před tím očmi můžeme čím dál méně. Měla by ji reflektovat i dramatická výchova a zejména dětské divadlo. Inscenaci jsem vnímala jako výpověď dospívajících o tom, jak vnímají a cítí jednání nás dospělých, rodičů i prarodičů. Nezbyvá než si přiznat, že se to může týkat i mne osobně – možná to je pro někoho z dospělých diváků těžko stravitelné.

Nicméně inscenace měla své problémy a je otázka, nakolik jsou aktéři ve věku mezi 10 a 18 lety schopni herecky zvládnout přiměřeně a vědomě neiluzivní a nepsychologický projev. Za největší problém považuji příliš expresivní, drsný projev rodičů i babiček od samého začátku – jejich křik hned nad miminkem ve mně v první chvíli budil dojem, že jde o kriminální případ týraného dítěte, ve skutečnosti šlo o běžnější případ nedostatečného pochopení dospělých pro zorný úhel dítěte. Příliš mladí aktéři sotva mohou zvládnout projev, který je vnějškově laskavý či aspoň neutrální – vždyť kolikrát v životě řekneme, že děti jsou tyraní, a nic tím zvláštního nemyslíme a také přitom nekřičíme. Je tu ovšem mnoho otázek, které ani v diskusi, natožpak v recenzi nelze nad jedním představením zodpovědět: Kdy, které děti a jak mohou taková témata inscenovat? Jakému divákovi jsou inscenace tohoto typu určeny – vrstevníkům? Nám dospělým? Nehraničí tento typ divadla s formami paradivadelními? Kam až sahají možnosti dětského herectví? – Něco si o tom všichni nejspíš myslíme, ale máme jasné a podstatné odpovědi? Nevím.

Eva Machková

OD PRAMENE K ŘECE

aneb Z deníku vedoucího

O lakomé Barce – ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

Text se mi líbil už dlouho, ale pořád jsem váhala, jestli ho děti přijmou. Nabídl jsem ho v letošním roce

Petrušce, jako absolventské představení 1. cyklu LDO, původně jako divadlo jednoho herce. Jako u všech absolventských prací si děti navzájem pomáhají nápady – tak i nyní si celý soubor užíval roli poradce. Nejvíce Pěté pomáhala Alenka, které se text také velmi zalíbil, a tak spolupráce vyplynula vlastně sama od sebe. Tomu jsem nebránila. Již při práci nad textem je napadala spousta gagů, měly jsme jasno, jak budeme s příběhem pracovat, jaká bude „naše Barka“. Holky souhlasily s nápadem vyrobit „skoroloutky“ (pimprla na drátech od kola). Scénu jsme dlouho neměly vymyšlenou, vznikla vlastně náhodou při jedné ze zkoušek u mne doma, kdy jsme k výkřytům použily lepoperele mého syna – a ukázalo se to jako dobrý nápad.

Na zkouškách jsme užily spoustu legrace, byla to příjemná práce, která holky bavila a pořád baví – a je to na nich vidět, i když už odehrály spoustu představení. Vlastně pořád je napadají nové situace, akce, které představení obohacují, a to se nestává v dětském souboru často. Proto mám z tohoto představení i já dobrý pocit.

Romana Hlubučková

Cestující ve vlaku - Petr Šmíd, 5. ZUŠ Pízeň

Petr: Předloni na prázdninovém táboře s divadelní tematikou jsem viděl scénku od Michala Hechta s podobným námětem a moc se mi líbila, protože byla vtipná. Letos na začátku školního roku jsem nastoupil do dramatického oddělení umělecké školy k Michalu Vybíralovi. V jedné hodině jsem dostal nápad pobavit ostatní nějakou scénku, a proto jsem použil části z vystoupení Michala Hechta. Až později mě Michal V. vyzval, abychom se pokusili scénku nějak dopracovat.

Michal V.: A co jsme v rámci dopracování dělali? Z toho, co Petr hrál poprvé, jsou tam dnes tak 3/4, složené z krátkých, relativně samostatných etud. Přestože příběh je poněkud „řidký“, jistou posloupnost a logiku má. Proto jsme vyhodili např. etudu s honěním blechy. Zkoušeli jsme také vymýšlet etudy s různými jídlami a vyměnili jsme např. jezení jablka za žvýkání žvýkačky. Hodně jsem uvažoval o tom, jestli nechat v představení akce s imaginárními spolupracujícími, a nakonec jsme se rozhodli, že ano:

Za 1. Petr to rozhodně chtěl

Za 2. nám přišlo dobrý, když třeba jídlo dostává od něj.

Dále jsme vyškrtli akci s protijedoucím vlakem, neb zahrát to, že si cestující téměř urazí hlavu tak, aby to nebylo jen mechanické cvičení, se nějak nedařilo. „Velké téma“ byla především akce „s velkou potřebou“. Původně hrál Petr její druhou část (tedy „po...“) dost naturalisticky, což se hodně líbilo dětem a méně dospělým (podle mého to „přetápl“). Zjemňovali jsme jí tak, aby akce byla „tak akorát“, což se částečně podařilo, ale částečně někdy ne (zvláště, když Petr cítí odezvu u diváků). Také jsme se chtěli pokusit propojit pantomimu s improvizovanou hudbou, ale bohužel jsme nakonec nenalezli vhodného hudebníka – Petrova věku (Mates Vorda nakonec bohužel odmítl), a tak jsme od toho upustili. Zkoušíme najít

nějaké zvuky na pusu či tělo a něco málo jsme již do představení implantovali.

Celkově lze říci: když má Petr přesnou představu a „hraje si s hraním“, celkem to funguje, když ne, je akce poněkud mechanická a utahaná. Lze taky říct, že stále hledáme rovnováhu mezi fixací tvaru (která dává řád a zároveň hrozí mechaničností) a užitím improvizací v tomto tvaru, které Petra baví, ožívá v nich, ale rozbíjí se celek.

Škola r. 1902 - Sluníčko - 1. ZŠ Kladno

Na každé schůzce, týden co týden, se děti ptaly: „Co budeme letos nacvičovat na školní akademii?“ V září byl ještě čas, v říjnu jiná práce, v listopadu jsem se už styděla a v prosinci na mě skočila chřipka. Během vánočních prázdnin (tradičně se léčím během prázdnin) jsem si navařila kotlet čaje, nabrala čtyři díly Českého roku a další knížky s dětskou lidovou poezií, papíry, tužky a zalezla do postele. V té posteli mě to moc bavilo, a to co tehdy vzniklo, baví teď děti. Alespoň to tvrdí.

Eva Vondrušková

Naša Divá Bára - Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště

Tož... Divá Bára je jedním z dalších kroků v lovu na ženskou hrdinku, který probíhá v naší ZUŠ už několik let. Proč Naša Divá Bára? V prvních fázích práce s příběhem jsme se pokoušeli vystavit prostředí vesnice předminulého století, zabydlet je postavami tetek a strýců... A v těchto improvizacích se zcela bezděčně začalo hovořit slováckým nářečím, jazykem babiček a dědečků členů souboru. A bylo to. Na tento jazykový impuls se pak nabalovaly další slovácké reálie – spodnice, písničky, tanečky, housle...

V samotné literární předloze se objevil největší uzel asi v poslední třetině. Postava myslivce – záchrana + šťastný osud Elišky + smíření Bary s obyvateli vesnice byly pro nás tak trochu z jiného literárního světa, než zbytek povídky.

Proto je myslivce nahrazen postavou Muzikanta, proto je osud Elišky a Josifka odsunut stranou..., zkrátka Naša Divá Bára končí poněkud jinak, než je tomu v předloze.

Hana Nemravová

SLEPÉ RAMENO

... a večer přišel Drak z Jeslíček

Z TŮNÍ A HLUBIN NEJHLUBŠÍCH

Čestnými hosty letošní Dětské scény byly čtyři dámy, které stály u zrodu dramatické výchovy. Byly to: Š. Štembergová, Z. Josková, S. Pavelková a J. Vobrůvová. Tři z nich se nám podařilo dostihnout a pořídit s nimi krátký rozhovor (Jana Vobrůvová, bohužel, odjela dříve, než jsme ji stihli o rozhovor požádat).

■ Vim, že jste na Dětské scéně tady v Trutnově poprvé, jak se Vám líbí zdejší zázemí v porovnání s místy konání národních přehlídek dětského divadla v minulosti?

Zdena Josková: Já bych nechtěla upadnout do pamětnického rozjímání. Je fakt, že Kaplice je pro nás něčím, co už se nikdy opakovat nebude - už proto, že jsme byli mladý, a to už dneska nejsme. Lidé tady jsou velmi slušní a chovají se k nám hezky. Zřejmě se zde využívá maximálně to, co toto městečko může nabídnout a poskytnout. Velmi slušné jeviště s hledištěm, mně se líbí i kino, kde je mnohem lépe vidět, protože hlediště je hezky do kopečka.

Šárka Štembergová: Mně se líbí to, že je tady na vybranou několik sálů a každý soubor si může vybrat prostor, který mu vyhovuje nejlíp. Ale prostor pro recitátory je špatně akustický. Ačkoliv ten sál není veliký, zvuk se v něm velmi třísťá a rozumět tam není. Prostory tady jsou natolik komorní, že ještě neškodí dětskému projevu.

Soňa Pavelková: Je velmi těžké o tom hovořit, protože to, co tady vy a organizátoři děláte, je jistě záslužné a slušelo by se to pochválit, ale z nejrůznějších důvodů to není ještě takové, jak bych si to představovala.

■ Když se na tu malou část přehlídky, kterou jste viděli, podíváte profesními očima, jak hodnotíte její úroveň?

Soňa Pavelková: Když budu hodnotit úroveň představení, která jsem v sobotu a neděli viděla, nejsem příliš spokojená. Jsou sice lidé, kteří se věnují práci s dětmi dobře, ale myslím, že jich je nějak málo.

Zdena Josková: Já myslím, že úhlavní problém tohoto oboru je v tom, že děti přicházejí a odcházejí a v žádném souboru není možné vytvořit dlouhodobější kontinuitu. Já mám pocit, že úroveň od té doby, co ji sledujeme, a to je určitě víc jak půl století, stagnuje. Nemám pocit, že se obor vyvíjí kupředu. Měla jsem ten pocit před lety, když vrcholila Kaplice, ještě i v Ústí nad Orlicí.

Šárka Štembergová: Já myslím, že to začíná v rodinách. Daleko větší důraz se klade na cizí jazyky, což je pochopitelné, ale na osobnostní výchovu není kladen dostatečný důraz.

■ Jak myslíte, že se náš obor bude rozvíjet dál?

Soňa Pavelková: Myslím, že časem se lidi zase nabaží peněz a shánění džobů, a buď se stane nějaká opravdu ošklivá věc, která otevře lidem mozky, a nebo to bude otázka vývoje a začne se zase od nuly, ale na kulturu, estetičnost, na člověka, na jeho duši a rozvíjení zase přijde doba. My jsme nespokojení, ale ono je to asi zákonitý, že lidi jsou okouzlení penězi a možností kupovat si baráky, a těch nadšenců, kteří by to dělali zadarmo, je málo. Teď to vidím takhle smutně, ale myslím, že vždycky to má takový vlny a ta společnost se zase vyhrabe. Kulturou roste národ, ne hmotnými statky. Kultura jde vždycky o kousíček dopředu.

Zdena Josková: Já se neodvažuji koukat dopředu, protože mám dost hlavu v "pejru" z toho, co vidím okolo tady a teď, ve všech oborech. Taky nechci spojovat naděje na to, že to někdy bude lepší, se svým věkem - to je opravdu pošetilý. Fakt je, že děti i dospělí jsou všichni neuvěřitelně rozptýlení. Já mám oblíbený termín, že ještě mi není sto let a žiju už v sedmém režimu. A když si představím, jak se strašně zkracují období mezi těmi režimy... Četla jsem neuvěřitelně zajímavý a chytrý článek Zdeňka Mahlera, jak se v podstatě všechno začíná vymykat z rukou - vývoj společnosti, vědy, techniky, jak žijeme uprostřed regulérní náboženské války, tak bojeť by uprostřed tohoto rozpadu byly síly, prostředky

a patřičná chuť dělat něco tak milého a malého, jako je divadlo s dětmi. Je mi úzko z toho, jak se to valí kupředu.

Šárka Štembergová: A taky je totálně rozházený pořadník hodnot. Ty hodnoty, ke kterým ještě my jsme děti vedly, jako kultura a tak, jsou někde daleko a daleko v pořadníku na zadním místě a ty děti v tom žijí a do souboru si to přinesou. A taky to odčítají z obrazovky televize.

Zdena Josková: Já si představuji dramaťáckého učitele, kterému přijde do prádla takový malý zbohatlíček. A říkám si, co on si s ním počne?

Soňa Pavelková: To vůbec není chyba dětí, ale dospělých, děti za to nemůžou. Já vím, že bychom měly být takové spokojené babičky. Ale nevím, jestli bychom tím něčemu pomohly.

Šárka Štembergová: Myslím, že když byly ty hodnoty v minulém režimu divné, děti u nás v dramaťáku nacházely oázu svobody a byly tam šťastné. Jenže dneska je to jiné. Hodnoty se zamíchaly tak, že jim to nejde proti srsti. To je ten rozdíl - my jsme byly ve funkci oáz a teď se nám to rozlilo do pouště.

Zdena Josková: Já bych nerada, aby to vyznělo tak pesimisticky. Ale napadá mě, jestli to není tím, že když je možné naprosto všechno, není možné nic moc.

■ Jakou máte rády vodu?

Soňa Pavelková: Já mám nejraději vodu z naší studánky.

Zdena Josková: Já mám ze všeho nejraději horský potok.

Šárka Štembergová: Já mám nejraději živou vodu, ať je to ze studánky nebo z potoka nebo z Labe nebo z tajícího sněhu, když ta voda žije, nezkalená, tak je to nádhera!

zapsal Zdeněk Remorkář

Z TŮNÍ A HLUBIN

členové lektorského sboru Jiřina Lhotská a Josef Brůček

Dětská scéna 2002 se přehoupala do druhé půle a únava všech začíná být zjevná. Abychom dali odpočínutí nám i lektorům, rozhodli jsme se dnes neřešit žádné veledůležité problémy, ale položit několik docela obyčejných otázek.

■ Letošní Dětská scéna je co do tematiky poměrně různorodá - myslíte, že se nějaké téma, které stojí za zpracování, dosud neobjevilo?

JB (Josef Brůček): Například hornictví. Bude teď velmi důležité se věnovat tomu, aby naše dělnická třída měla skutečně pevně moc v rukou a aby se všude sázely aleje třešniček - tedy třešní, a možná i višni.

JL (Jiřina Lhotská): Hlavně ne povolební, ta tu nepadla a doufám, že v se v představeních neobjeví.

■ Pohlcuje vás divadlo úplně a nebo máte i jiné koníčky, ke kterým občas utíkáte?

JL: Určitě mám koníčky. Člověk musí mít koníčky, kdyby ten jeden náhodou začal kulhat,

Pepa Brůček je, bohužel, tak rychlý, že se nám za celý den nepodařilo jeho podobu zachytit.

nebo se s ním něco stalo. A pak by měl kromě koníčků mít i vize. Tak já mám kromě koníčků vize - a to jsou kozy. Jednou budu pěstovat kozy, dělat kozí sýr a s kozama dělat výchovnou dramaturgii.

■ A ty koníčky?

JL: Můj největší koníček je můj manžel.

JB: Kromě divadla dělám i řadu jiných věcí a mám radost, že mám možnost v místě svého bydliště projektovat věci, jako například letos čtyřmetrovou sochu skoro čurajícího Žižky na návsí, který bude mít v zadku klíku, a když se s ní zatočí, zazní Kdož jsou boží bojovníci. Loni třeba potulní archeologové vykopali u nás Žižkovo oko. Nebo máme na návsí levitující lejno, které dokazuje, že je tam střed galaxie. Dělán si prostě takové malé radosti.

■ Co vám v poslední době udělalo radost?

JB: Představení Naslouchej souboru Hop-hop z Ostrova. To jsou věci, které člověku udělají radost. Někdy člověku udělá radost, že jede na kole do práce a najednou se zastaví a vidí šmouhu, sluníčko vykreslí v krajině kus nějakého zvláštního tvaru a člověk si náhle všimne toho, co v té krajině je, a říká si najednou: "Fajn, to je dobře, že jsem se dožil téhle chvíle." A to už je pohled

PRAMENY

Božena Němcová
Dívá Bára (úryvek)

Když se hodně už setmělo, přišel kostelník a ponocný, aby odvedli Báru na hřbitov. Panna Pepinka mrkla na ni, aby prosila pana faráře, chtěla také dobré slovo dát za ni, - ale Bára nechtěla rozumět; a když pan farář sám řekl, že by se dal snad trestem ten uprosit, pohodila vzdorně hlavou řkouc: „Když jste ráčili usoudit, že jsem trestu hodná, tedy si ho podstoupím!“ - a šla s muži.

Lidé vybíhali ven, - mnozí ji litovali, ale Bára si žádného ani nevšimla a vesele kráčela k hřbitovu, který ležel u paty lesa nedaleko obecné pastvy. - Otevřeli malou komoru, kde kosti a máry složeny byly, přáli jí: „Pánbůh tě tu opatruj!“ - a odešli domů. Z komory bylo malé okénko s cláně, kterým bylo vidět do údolí a na les. - Bára se postavila k tomu okenečku a dívala se dlouho, dlouho ven. - Smutné musely to být myšlenky, které jí hlavu probíhaly, neboť slza za slzou padala z krásného oka na brunátnou tvář. - Výše vystupoval měsíc, jedno světlo za druhým haslo, tišeji a tišeji bylo kolkolem; přes hroby klady se stíny vysokých jedlí, jež u zdi stály, nad údolím vznášely se lehounké mlhy. - Jediné štěkot a vytí psů přerušovalo tichost noční. - Bára dívala se na hrob matčin, připomínala si osamělé mládí, nenávist a opovrhování lidí a po prvé cítila všeho toho tíži, po prvé přišla jí myšlenka: Kým tu, matko, vedle tebe ležím! - Myšlenka ročila myšlenku, jeden obraz stíhal druhý - objímala v duchu krásnou Elišku a na lesní stezce vykouzřila jí obrazotvornost vysokého, ramenatého muže s ráznou tváří v myslivčeském oděvu. - Ale konečně se odvrátila od okénka, míčky zavrtěla hlavou, a rukama zakrývající si tvář, klesla s hlubokým povzdechem na zem. Plakala a modlíla se. Umírněna konečně vstala se země a chtěla si lehnout na máry; když tu u okénka zaštěkne pes a hrubý hlas se ozývá: „Báro, spíš?“ - Byl to Jakub a Lišaj. - „Nespím, táto, ale budu hned spát; proč pak jste sem přišel? Já se nebojím.“ - „Dobře tedy, děvče, spíš! Já budu spát zde, vždyť je teplá noc!“ - a otec ulehl si s Lišajem pod okénko. - Spalí dobře až do rána.

Ráno, když začalo svítat, přicházel lesem muž v myslivčeském oděvu; Jakub viděl ho chodit v lese i po údolí začasté, - nevěděl ale, kdo je.

„Co tu děláte, Jakube?“ - ptal se myslivec, když ho byl došel.

„J pane, zavřeli mi tu moji dívčici přes noc, a tu nedalo mi to doma být.“

„Báru? - Co se stalo?“ ptal se s podivením myslivec. Jakub v krátkosti pověděl vše. I zaklel myslivec, pak strhl ručnici s ramena, pověsil na strom, vyšinul se hbitě přes zed hřbitovu a vypáčil silnou paží dveře kostnice, stal před Bárou, kterou byl hřmot probudil. Vidouc myslivce před sebou, měla za to, že ještě ve snu; - slyšíc ale jeho hlas, dívla se, jak tam přichází, a nemohla rozpačitostí ani na jeho pozdrav poděkovat.

„Neciv se, Báro, že jsem tak sem vrazil; jdu okolo, vidím tvého otce, slyším, co se s tebou dělo; že's tu, to mne rozhněvalo. - „Pojd' pryč z te umřičiny!“ - pobídl myslivec a vzal Báru za ruku.

„Ne tak, pane - zůstanu zde, až sem pro mne přijdou - řekli by, že jsem utekla. Vždyť mi tu nebylo tak zle,“ zdřáhala se Bára, vytáhnuoc zlehka ruku z ruky myslivcovy.

„Tedy zavolám otce a zůstaneme zde oba,“ řekl myslivec a zavolal přes plot na Jakuba. Vezl tedy i Jakub přes plot a vešel k Báře, a Lišaj nevěděl ani, co dělat radostí, když Báru zase viděl. - Jakub vidá, kde Bára spala, byl by se hned pustil do pláče; by tedy slzy zakryl, šel na hrob své nebožky. - Myslivce sedl si na máry; Bára hrála si s Lišajem, ale viděla přece, že myslivec neodvratně na ni hledí; rděla se a blecla a mocněji tlouko jí srdce než v noci, kdy prasama v kostnici byla.

„A což není ve vesnici nikdo mimo otce, který by sem k tobě byl dohlídl?“ ptal se po chvíli myslivec. „Mimo Elišky a otce nikoho; otec přišel, Eliška přijít nemůže, a jiného není, kdo by mne tak miloval. - A

ty, vid'?“ pravila, dívajíc se psví do očí. - „A k hřbitovu se přiblížit každý se v noci obává,“ - doložila ještě. „Dívím se tvé smřlosti, jako jsem se divil tvé síle. Vždy jsem matce o tobě povídal,“ - řekl myslivec. „Vy máte, pane, ještě matku?“ ptala se Bára důvěrně. „Ano, starou matku - bydlíme spolu vysoko na vrchu, tři čtvrtě hodiny odtud, v lese - v myslivně. Já jsem myslivec. Matka moje přeje si dceru, viděla by mne ráda šťastného. Nenašel jsem nikde ženu, jakou bych si přál, až jsem tebe viděl. - Báro, já nejsem přítel clouhých řečí; - mám tě rád od té chvíle, co jsem tě viděl - já se tě naučil i znát, třeba s tebou byl nemluvil, - a jestli jsem posud ničehož ti neřekl, stalo se tím, že jsem si netroufal dojít tvého slova. Nyní víš vše; řekni i ty, jestli se ti líbím - a chceš-li být mou ženou. Ve Vestci nyní být nemůžeš; seber si tedy, co máš, a pojedte hned s otcem ke mně do lesa, kde tě budou lidé milovat.“

Bára stála jako socha, ani sebou nehnila, ani promluvit nemohla. - Myslivce nevěděl, jak to vyložit si má, ale chtěje se dovědět pravdy, a byť by i trpká byla, ještě jednou Báru se ptal, zdali chce být jeho ženou. - Tu se pustilo děvče do pláče a zvolalo: „Bože, což je to pravda, že mne máte rád?“ - Myslivce jí to ústy i rukou dáním dosvědčil, a tu teprve, vyznala svoji dávno k němu chovanou lásku. - Jsouce srozumění, vyšli ven, přiklekli k Jakobovi a myslivec pravil: „Znáte mne, tatíku, víte, že mohu ženu zaopatřit, dávno již. Žádná se mi ale nelíbila, až jsem viděl vaši dceru, tu jsem si zamiloval. Právě jsme se spolu domluvili; dejte nám tedy vaše požehnání. Třebas to bylo na hřbitově, všude zem Páně, všude Bůh!“

Jakub se neptal, co a jak, jen když Bára spokojena byla; požehnal je a pak se domluví. Jak se počivil kostelník, když po klekání přišel pro Báru a v kostnici ji našel v společnosti otce a ženicha, za jakéhož se ihned myslivec vydal.

Větší ještě podivení bylo na faře a po celé vsi. Lidé myslili, Bůh ví jak Bára zkrátke, jak bude ponížena, - a ona se vrátila co nevěsta, a ještě k tomu takového muže. - Ani věřit tomu nemohli, že by to možná bylo, že by se mohla dívka Báru komu zalíbit - a ono se to stalo. „Ta má z pekla štěstí!“ povídala si děvčata. Opravdovou, velikou radost měla Eliška, když jí Bára svého ženicha přivedla. „Vidíš, Pán Bůh ti splatil službu, kterou's mně prokázala a za kterou jsi tolik zkusila. - Já věděla, že najdeš i ty člověka, který tě bude milovat. Jen ji mějte hodně rád, ona toho zaslouží,“ obrátilo se dobré děvče k myslivcovi, počávajíc mu ruku, kterou on upřímně stiskl.

Rád by si byl vzal myslivec Báru hned s sebou, ale ono to přece tak rychle nešlo, a panna Pepinka nechtěla připustit, aby Bára před svatbou odcházela; raději prý všechny tři ohlásky najednou, když je ženich nedočká. Jakub se také nemohl od pastýrny hned odtrhnout.

Bára želela nejvíc Elišky; když ale druhý den na pana faráře došel list z Prahy, v němž paní teta píše, že ona celé svoje jmění věnuje Elišce, ale jen pod tou výminkou, když si vezme toho mladého lékaře, který jí (paní tetu) vyléčil; - ať se pan farář zeptá, chce-li nebo nechce; když i pro Elišku mimo to lístek přiložen byl, pln nejkrásnějších nadějí na brzké shledání, tu neměla Bára již žádných přání více.

Před svatbou se všichni lidé s ní smířili, i kostelníková jí přála štěstí a odevzdala jí od Josífka lístek. Eliška ho Báře přečetla, a tu teprve se dověděla, co Eliška dávno věděla, že Josífek jí miluje, k vůli ní jen že knězem být nechtl; když se ale vdá, že rád přání rodičů vyplní. Po týdně vystrojila panna Pepinka Báře svatbu, a stará myslivcová přišla také a odvedla si do lesa dceru, na kterou se byla dávno již těšila. Jakub šel s nimi.

Když si myslivec svoji mladou ženu po stavení prováděl a do pokojíka přivedl, kde bylo jeho lože, sundal nad ním zavěšený suchý již věneček. „Znáš ho?“ ptal se Báry. Byl to tentýž, co na vrbě uvázl na svatojanské ráno. - Bára se usmála. - „A na koho jsi myslela, kdyžs ho do vody házela?“ - ptal se myslivec, přivína si jí k srdci. - Bára neodpověděla, ale objala ho a pozdvíhla k němu s usmáním milým oči, jež lidé nazývali buličí, myslivec však za nejkrásnější měl na celém širém světě.

J. Jiránek, Nakladatelství, 1943 Železný Brod

KRUHY NA VODĚ

CO DNES A CO ZÍTRA

Úterý 18. 6.

7.30 - 8.15 snídaně - soubory	
8.30 - 12.00 dílny pro děti ze souborů	
8.30 - 12.00 semináře pro dospělé	
9.00 - 11.10 4. blok vystoupení souborů	
O lakomé Barce	ZUŠ-DT
Tak co?, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou	
Naša Divá Bára	kino
Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště	
Cestující ve vlaku	kino
Petr Šmíd, 5. ZUŠ Plzeň	
Škola roku 1902	ND-MS
Sluníčko, 1. ZŠ Kladno	
11.30 - 13.00 oběd - soubory	
13.30 - 15.45 4. blok vystoupení souborů	
Naša Divá Bára	kino
Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště	
Cestující ve vlaku	kino
Petr Šmíd, 5. ZUŠ Plzeň	
2x Škola roku 1902	ND-MS
Sluníčko, 1. ZŠ Kladno	
2x O lakomé Barce	ZUŠ-DT
Tak co?, ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou	
16.00 - 17.00 diskusní klub pro seminaristy	MěÚ
16.30 - 17.00 diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů	
ND-S	
16.30 - 18.30 dětský diskusní klub	Nivy
17.15 - 18.30 veřejná diskuse o inscenacích 4. bloku	MěÚ
18.30 - 19.45 večere - soubory	
20.00 - DISKOTÉKA PRO DĚTI	
tělocvična ZŠ Gorkého	

Středa 19. 6.

7.30 - 8.15 snídaně - soubory, seminaristé	
8.30 - 12.00 dílny pro děti ze souborů	
8.30 - 12.00 semináře pro dospělé	
10.00 - 10.40 5. blok vystoupení souborů	
Japonské pohádky	ND
DDS TY-JÁ-TR (CO?!), DDM Praha 7	
11.30 - 13.00 oběd - soubory	
14.00 - 14.40 5. blok vystoupení souborů	
Japonské pohádky	ND
DDS TY-JÁ-TR (CO?!), DDM Praha 7	
15.00 - 16.00 diskusní klub pro seminaristy	MěÚ
15.30 - 16.00 diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů	ND-S
15.30 - 17.00 dětský diskusní klub	Nivy
16.15 - 17.00 veřejná diskuse o inscenacích 5. bloku	MěÚ
18.00 - 19.30 večere - soubory	
20.00 večerní program	
Ida Kellarová a Romano Rat	
koncert se uskuteční v Městském parku, za nepřiznivého počasí v Národním domě	

VYSVĚTLIVKY:

ND	Národní dům
ZUŠ	Základní umělecká škola
Nivy	Kulturní dům Nivy
kino	kino Vesmír
MěÚ	Městský úřad

PLIVANEC NAKONEC

Z kuloárů do redakce pronikla zpráva, že mnozí luštitelé si dosud lámou zuby na křížovce Hulákovce. Posunujeme proto termín odevzdání tajenky o jeden den. Na vaše odpovědi čekáme v redakci do úterka /22.00/.

BUBLINA

Inspiruje Vás muž na fotce? Myslíte si, že víte, co si zrovna myslí? Doplněte bublinu a doneste nám ji do redakce! Nejvtipnější text bude v zítřejším vydání zveřejněn.

PSÁNO NA VODU

Po kotniky v potůčku

Jacques Brel

Po kotniky mi potok kolotá
Pozorně se dívám na běh života
Po kotniky mi potok kolotá
Dívám se bez jediného slova

Jemné rybky mi svůj osud vyprávějí
Vlnkami se elegantně prohánějí
A já hezkými slovy jako v měď
Do vody jim vyrývám odpověď

Po proudu pluje dopis od milého
Možná kdysi kamsi zmizelého
Ach jak rád bych tu dívku vedle sebe měl
Dívku které bych prsty hýčkat směl

A když žába za soumraku usíná
A mezi rákosím i vážka jediná
Voda můj oblíbený přítelká
A ukáže mi obraz hlupáka

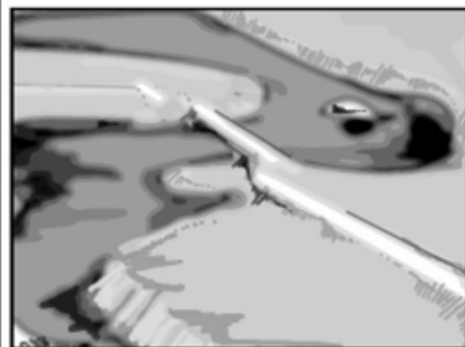
Jdi po břehu

Leonard Cohen

Lásko jdi po břehu všech potoků
v nichž ryby uvidíš.
Jdi po břehu všech potoků
tam potkáme se spíš.

Jdi po břehu všech řek
tah úhořů sleduj chceš?
Po břehu řek má láska
vždyť já tam budu též.

Jdi břehem oceánů
dívěj se na velryby
všech oceánů láska má.
Budu tam bezpochyby.

Most přes rozbouřenou řeku

Paul Simon

Když je ti zle, když nemůžeš se hnout
z místa a ze sevření
pomyslných pout,
když pláčeš, já ti utřu slzy, tak už dost,
jsem s tebou, opř se a podržím tě,
tak neboj se a přejdi, smutnooké dítě,
jsem most přes rozbouřenou řeku,
jsem tvůj most.

Když ležíš naznak a nikde ani náznak
že soumrak ještě počká,
než nás zaplaví,
když v prázdných tvářích je jen prázdná zlost,
jsem s tebou, opř se a podržím tě,
tak neboj se a přejdi, smutnooké dítě,
jsem most přes rozbouřenou řeku,
jsem tvůj most.

Jitřenko, teď máš šanci, svíť.
Měsíc spí na obloze, vybělená kost.
Všechny tvé sny se toulají
po cestách, které znám,
jsem přítel, věř mi, podržím tě,
tak neboj se a přejdi, smutnooké dítě,
jsem most přes rozbouřenou řeku, jsem tvůj most.